

7475.
93.
B. C. D.
THESES JURIDICAS

DE

OBLIGATIONIBUS
PRÆSIDE

*VIRO Nobilissimo, Amplissimo Consultissimo
atque Excellentissimo*

DOMINO

JOH. HENRICO
FELTZIO

Professore Jcto & Canonico Tho-
mano Dignissimo

*Solenni Disquisitioni
subjiciet*

Ad Diem 15 Martij M DCC XVIII.

FRANCISCUS THEOBALDUS

XAVERIUS WILLEMANN,

Sultzensis ex inf. Als.

ARGENTORATI

Typis Viduæ JOSLÆ STÄDELI, Acad. Typogr.

ss. jur. civ.

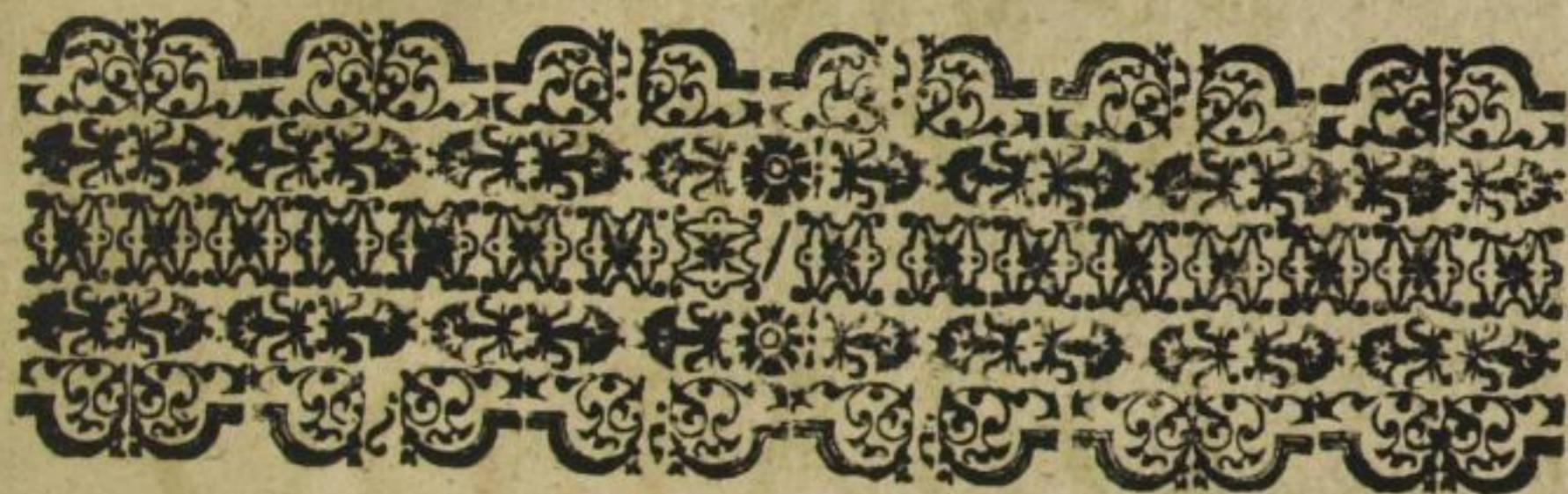
75, 26

58.

PARENTI SUO OPTIMO
DOMINO
FRANCISCO
THEOBALDO
WILLEMANN
Consiliario Regio, Lauterburgensis-
Præfecturæ Proto Satrapæ, Illustrissimi Do-
mini Intendentis Subdelegato &
Civitatis Landaviensis Præ-
tori Regio,

Primitias hæc Academicas
in signum
filialis devotionis
&
cessaturæ nunquam reverentiæ
Dat, dicat, dedicat
Filius obsequiosissimus

FRANCISCUS THEOBALDUS XAVE-
RIUS WILLEMANN.

DE OBLIGATIONIBUS.

Thef. I.

Obligatio est juris vinculum, quo vel ex nostra conscientia, vel ex præscripto Legislatoris adstringimur ad aliquid dandum, faciendum vel non faciendum.

I I.

Ex definitione patet, causam efficientem remotam duplicem esse, Deum nimirum, atque hominem.

I I I.

Illæ, quæ ex conscientia unice oritur, dicitur obligatio naturalis, quam definitio esse tale vinculum, quo homo absque lege civili obligatur ad aliquid dandum vel faciendum.

A 2

IV.

IV.

Cum vero obligatio naturalis a legislatore civili anteverti possit, patet exinde, obligationem naturalem posse formam accipere a legislatore civili, qua forma data, dicitur esse obligatio mixta, quæ & juris naturalis & juris Civilis vinculum dici potest.

V.

Obligatio, quæ ex rigore juris civilis procedit sine habito respectu ad æquitatem, dicitur obligatio mere civilis.

VI.

Obligatio naturalis mera jure civili non prodest actori, seu non producit actionem, sed prodest tamen reo ad se defendendum, seu producit exceptionem.

VII.

Subintellige, si fit obligatio plena, quæ est vinculum juris naturalis, quo aliquis obligatur ad præstandum id, quod honestè promissum est.

VIII.

Obligatio autem minus plena hunc effectum non habet, quia tantum ex honestate vel ex pudore aliquem adstringit ad aliquid dandum vel faciendum.

IX.

IX.

Obligatio civilis mere talis producit quidem actionem, sed propter æquitatem obstantem non proceditur ad Exactionem.

X.

Obligatio mixta autem producit actionem & exactionem.

XI.

Exemplum obligationis plenæ naturalis erat apud Romanos: obligatio ex pacto nudo; minus plenæ: obligatio ad remunerationem; civilis proprie sic dictæ: obligatio ex metu contracta.

XII.

Mixtarum autem obligationum tot sunt exempla, quot sunt obligationes naturales a jure civili valida actione donatæ.

XIII.

Causa efficiens proxima obligationis est factum obligatorium, quod duplex est vel licitum vel illicitum.

XIV.

Licitum est, quod leges permittunt & est duplex vel Pollicitatio vel conventio.

A 3

Pol.

X V.

Pollicitatio est spontanea solius offerentis promissio.

X V I.

Si privato fit, & nihil impleri coeptum est, non producit actionem, etiam hodie.

X V I I.

Si vero Deo (quo casu votum dicitur) vel reip. fit, producit actionem.

X V I I I.

Differt Pollicitatio a Donatione, quod hæc requirat acceptationem, non vero illa.

X I X.

Conventio est duorum vel plurium in idem placitum consensus animo se obligandi.

X X.

Si obligatio est reciproca, tunc dicitur bilateralis; si vero ab una parte tantum stat obligatio, dicitur unilateralis.

X X I.

Si conventio neque nomen habet neque causam, id est

est, solo consensu constat, neque rei traditione vel facti alicujus præstatione perficiatur, tunc dicitur a Romanis Pactum.

XXII.

Hoc, si non confirmabatur jure civili, præcipue, si apud Romanos libro actionum insertum non erat, dicebatur pactum nudum.

XXIII.

Si vero lex, aut Prætoris Edictum, isti pacto assistebat, atque jus validam producendi actionem annectebat, dicebatur pactum vestitum seu non nudum.

XXIV.

Hujus generis erant: pacta incontinenti contractibus adjecta, donatio, pecunia constituta.

XXV.

Pacta ex intervallo adjecta erant pacta nuda.

XXVI.

Hodie omnia pacta ex consuetudine validam producunt actionem, nisi lege aut conventionem impediuntur.

XXVII.

XXVII.

Contractus est conventio *per se & ex sua natura* producens obligationem efficacem.

XXVIII.

Quod dicitur, *per se & sua natura*, non est intelligendum de jure naturali, sed de *natura civili*.

XXIX.

Si utrinque verus consensus adest, dicitur *verus*; si consensus adesse fingitur atque præsumitur, dicitur *quasi contractus*.

XXX.

Ubi tamen annotandum; tacitum consensum differre a præsumpto, atque per consequens tacitum consensum posse esse in vero contractu.

XXXI.

Quasi contractus sex in Institutionibus recensentur: Negotiorum gestio, tutelæ administratio, Hereditatis communio, rerum communio, Hereditatis aditio & indebiti solutio.

XXXII.

Sunt tamen adhuc plures Species, quæ in Pandectis habentur.

XX XIII.

Veri contractus sunt duplices, nominati & innominati.

XXXIV.

Innominati sunt, qui aut non habent speciale nomen, aut si habent nomen, non producunt nominatam actionem.

XXXV.

Unde duplices sunt, regulares & irregulares; regulares sunt quatuor, do ut des, do ut facias, facio ut facias, facio ut des. Irregulares sunt duo: contractus æstimatorius & Permutatio.

XXXVI.

Oritur ex his contractibus duplex actio, aut agere volo ad implementum contractus & dabitur actio præscriptis verbis, aut ad resolutionem ejusdem & dabitur condictio causa data causa non secuta.

XXXVII.

Observandum enim est, in his negotiis poenitendi licentiam esse concessam, quod secus est in nominatis contractibus, excepto mandato & Societate.

B

XXXVIII.

XX XVIII.

Contractus nominati sunt, qui speciale nomen habent, & specialem producunt actionem.

XXXIX.

Sunt quadruplices, reales, verbales, literales & consensuales.

XL.

Licet enim debeant omnes ex consensu constare, attamen aliqui solo consensu, alii simul vel rei traditione, vel verbis solennibus, vel scriptura perficiuntur.

XLI.

Reales sunt quatuor, Mutuum, Commodatum, Depositum & Pignus.

XLII.

Verbalis est unicus, Stipulatio.

XLIII.

Literalis est unicus, contractus scilicet chirographarius.

XLIV.

Consensuales sunt quinque. Emptio venditio,

tio, Locatio conductio, Emphyteufis, Societas & Mandatum.

XLV.

Factum obligatorium illicitum dicitur delictum, quod duplex, verum vel quasi.

XLVI.

Verum, quod dolo, Quasi, quod culpa committitur contra leges.

XLVII.

Verum triplex est, Privatum, Extraordinarium & Publicum.

XLVIII.

Privatum, quod privata actione coercetur.

XLIX.

Extraordinarium, quod nulla speciali lege notatum est, interim tamen accusatione vindicatur.

L

L.

Publicum, quod speciali lege notatur, & publica ex eadem accusatione coërcetur.

LI.

Hodie omnia delicta dicuntur Publica, quæ poenam corporis afflictivam merentur.

